

Студенттерге жүргізілген сауалнамалардың нәтижелері мен аналитикалық талдамасы

Тақырыбы: Студенттердің әлеуметтік ортасына және колледж өміріне бейімделуі.

Күні: 10.10.2020ж – 25.10.2020ж.

Зерттеу нысаны: 1, 2 –курстардың студенттері.

Зерттеудің мақсаты: Студенттердің әлеуметтік ортасын (отбасы, әлеуметтік ортасы және қызығушылығы) диагностикалау және колледж өміріне бейімделуін анықтау.

Зерттеу әдістері: дербес сауалнамалық термесауал.

Зерттеуге қатысқан колледж студенттерінің саны **288** адамды құрады, соның ішінде:

№	Мамандық	Мамандықтың қысқаша атауы	Сұралған студенттердің саны
1	0101013 Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешісі	МДО	68
2	010105013 Бастауыш білім беру мұғалімі	БСО	15
3	0402013 Дизайнер	Д	28
4	1401242 Кең бейімді құрылыс шебері	КБҚ	11
5	0302043 Жалпы практикадағы медбике	МБ	52
6	030101 3 Фельдшер	ФЛ	21
7	0508022 Кондитер	ТУК	16
8	050801 2 Аспаз	ТУА	23
9	010503 3 Шеттілінен бастауыш білім беру мұғалімі	ШТ	17
10	0103023 Дене тәрбиесінің пәнінің мұғалімі	ДТ	12
11	0104013-2 Автомобиль көлігін жөндеу және қызмет көрсету (өндірістік оқыту шебері, техник механик)	АКЖ	7
	Барлығы	11	288

Сауалнамаға төмендегідей сұрақтар қойылды.:

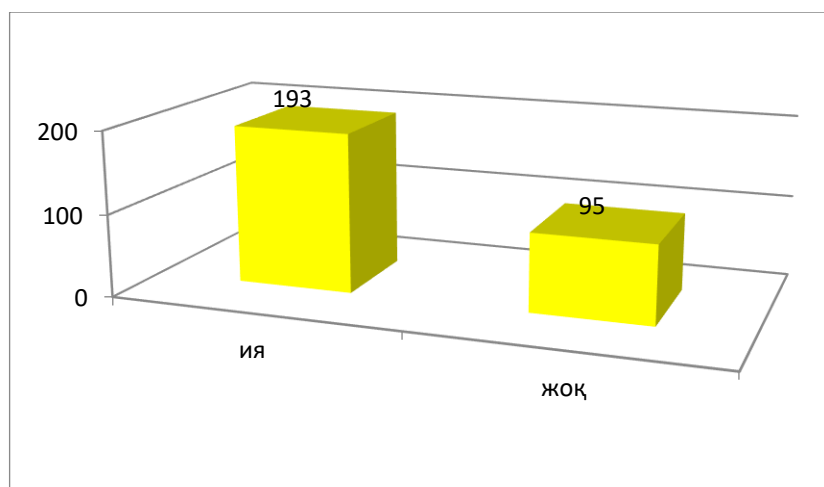
1. Сіз неліктен колледжге түсуге шешім қабылдаңыз?

№	Курс	Студенттер саны
1	Өз еркіммен	135
2	Ата-анамның қалауымен	70
3	Колледж ұнаған соң	20
4	Басқа да жауаптар	63

2. Оқытушылар сізбен жақсы сөйлеседі ме?

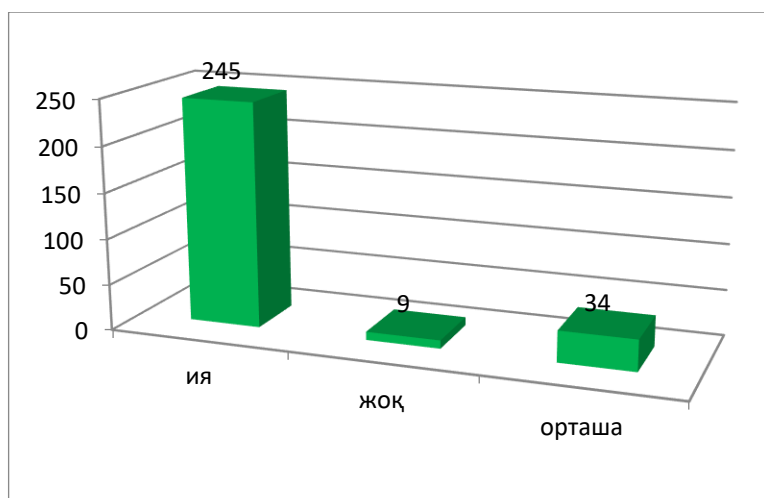
1) Ия - **193** адам. 2) Жоқ - **95** адам.

3. Сіздің достарыңызбен қарым – қатынасыңыз жақсы ма?

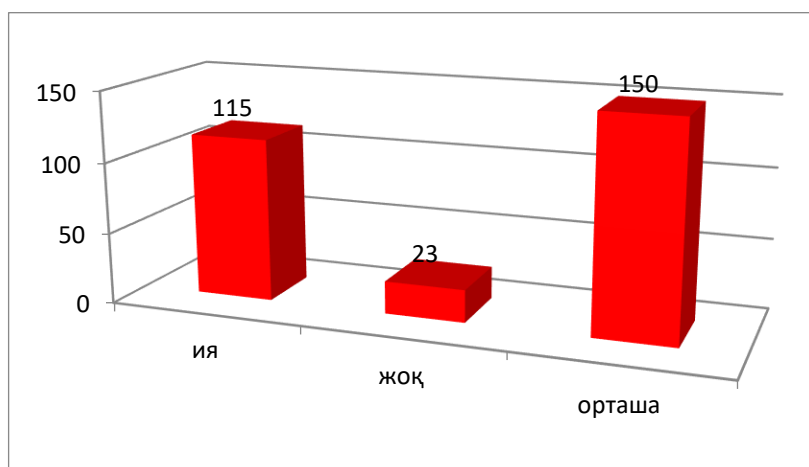
1) ия – **245**

- 2) жоқ – 9
- 3) орташа – 34

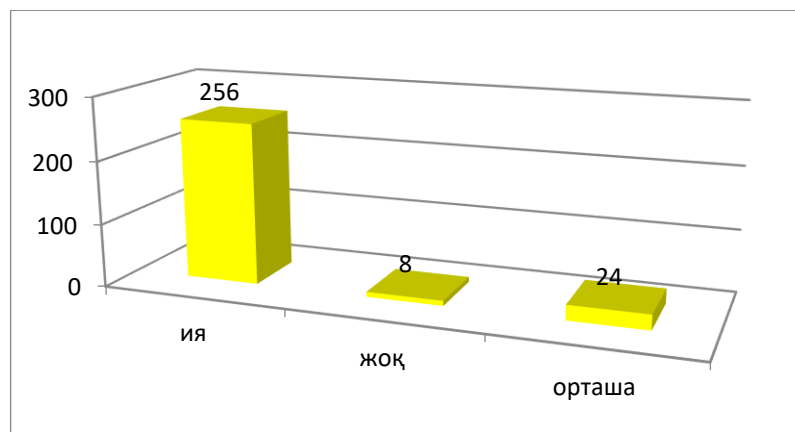
4. Агрессияшылық сізде жиі байқала ма?

- 1) ия – 115
- 2) жоқ – 23
- 3) орташа – 150

5. Сіздің үйіңіздегі жағдай жайлы ма?

- 1) ия – 256
- 2) жоқ – 8
- 3) орташа – 24

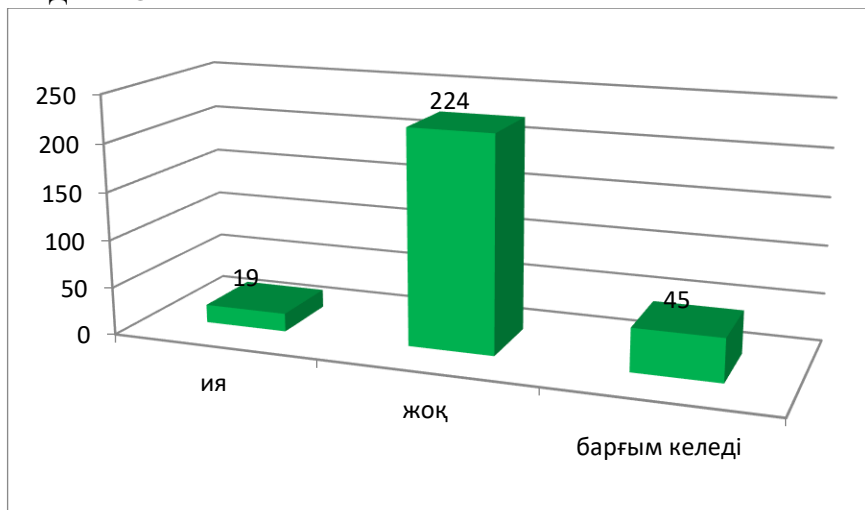

6. Психологқа жүгініп педіңіз?

1) ия – 19

2) жоқ – 224

3) барғым келеді – 45

5. Студенттердің қысқы сынақ емтихан алдындағы мазасыздық деңгейін төмендету мақсатында 3-4 курс студенттеріне «Бәрі менің қолымда» атты тренинг өткізілді. Тренинг барысында оларға күйзеліс деңгейін түсіретін жаттығулар, ойындар жүргізілді. Психологиялық кеңестер берілді

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет бойынша сауалнама.

Студенттерге жүргізілген сауалнамалардың нәтижелері мен аналитикалық талдамасы

Тақырыбы: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет бойынша сауалнама.

Күні: 5.11.2020ж – 15.11.2020ж.

Зерттеу нысаны: 1, 2 –курстардың студенттері.

Зерттеудің мақсаты: Студенттердің жемқорлыққа қарсы іс-әрекеті.

Зерттеу әдістері: дербес сауалнамалық термесауал.

Зерттеуге қатысқан колледж студенттерінің саны **489** адамды құрады

Сауалнамаға төмендегідей сұрақтар қойылды:

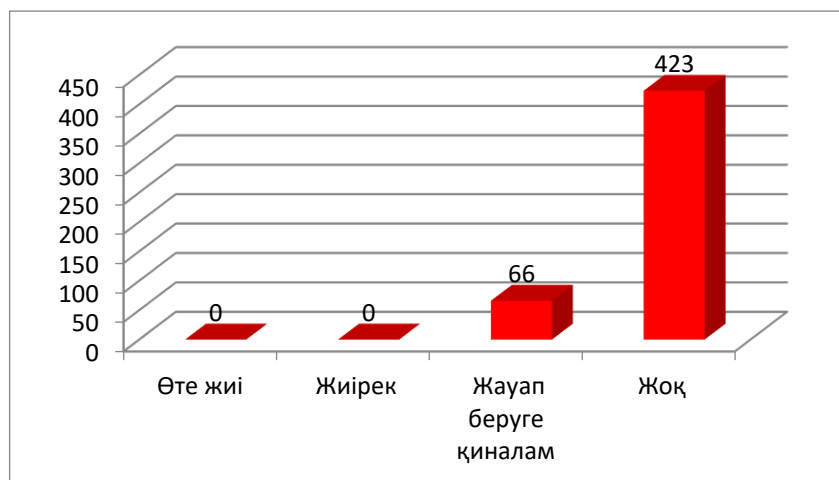
1. Сіз сыбайлас жемқорлық деп нені түсінесіз? (3-ден артық емес нұсқа көрсетіңіз)

Лауазымды тұлғаларға сыйлық тарту	54
Лауазымдық жағдайды жеке, ашкөз мүддеде қолдану	2
Мемлекеттік қаражатты жеке мақсаттарда қолдану	20
Қоғамдық ресурстар мен қорларды заңсыз түрде үлестіру және қайта бөлу	56
Қоғамдық ресурстарды жеке мақсаттарды заңсыз түрде иемдену	25
Әйгілі «аға-көкелік» (өз мақсатына қол жеткізу үшін жеке байланыстарды қолдану)	173
Парақорлық	71
Пара беруге мәжбүрлеу	88

2. Біздің оқу орнында парақорлық жағдайлары бар деп ойлайсыз ба?

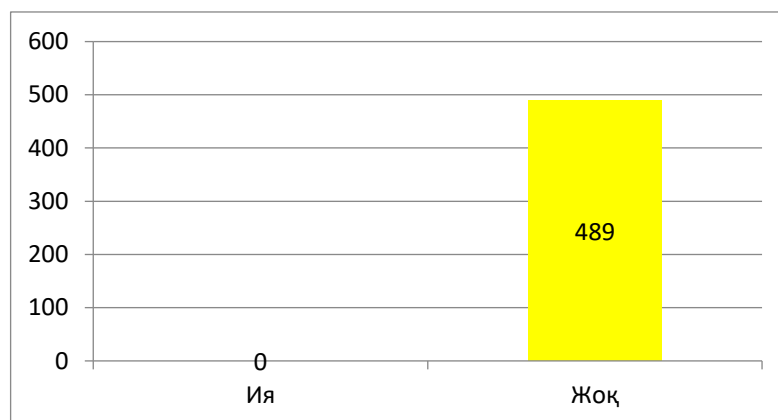
Өте жиі	-
Жиірек	-

Жауап беруге қиналам	66
Жоқ	423

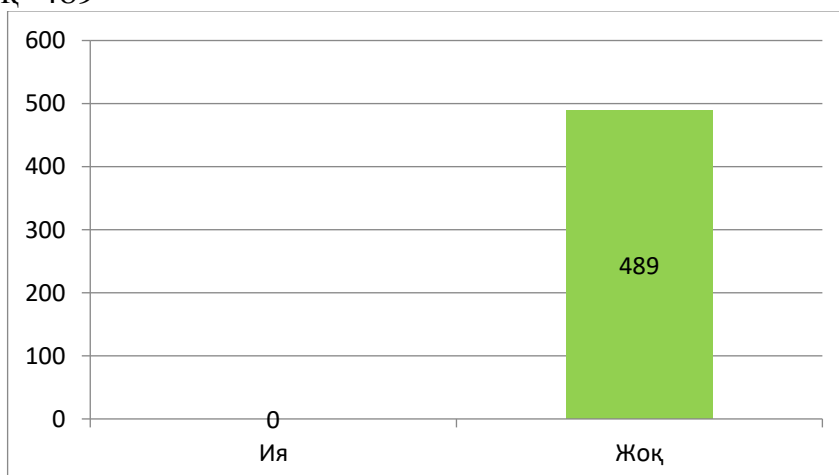
3. Оқу кезінде пара берген-бермегеніңізге қарамастан сыбайлас жемқорлық жағдайына тап болған кезіңіз болды ма?

1. Иә - 0
2. Жоқ- 489

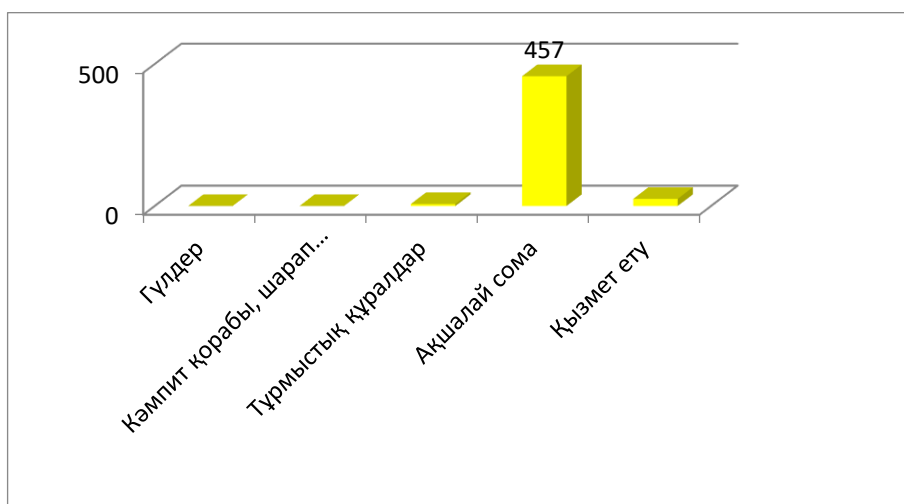
4. Сіз пара немесе сыйлық беру кезінде делдалдарды қолдандыңыз ба?

1. Иә- 0
2. Жоқ- 489

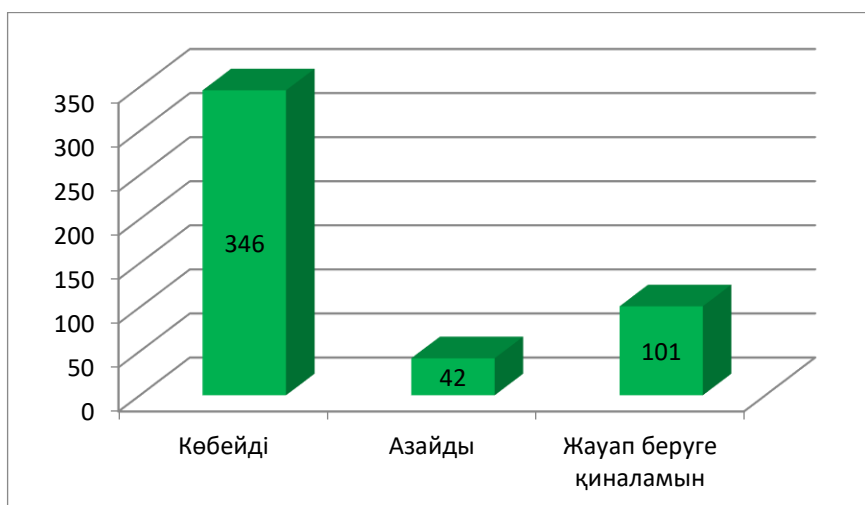
5. Төменде келтірілген оқытушыларға арналған сыйлықтардың қайсысын пара деп есептеуге болады?

Гүлдер	-
Кәмпит қорабы, шарап бөтелкесі (кез келген басқа ішімдік)	-
Тұрмыстық құралдар	7
Ақшалай сома	457
	25

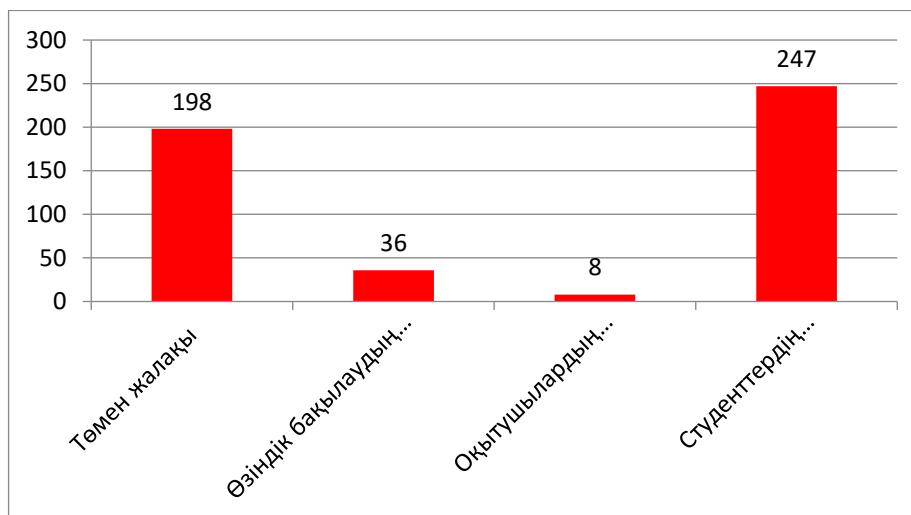
6. Сіздің ойыңызша соңғы жылдары пара беру көлемі көбейді ме, әлде азайды ма?

1. Көбейді- 346
2. Азайды-42
3. Жауап беруге қиналамын-101

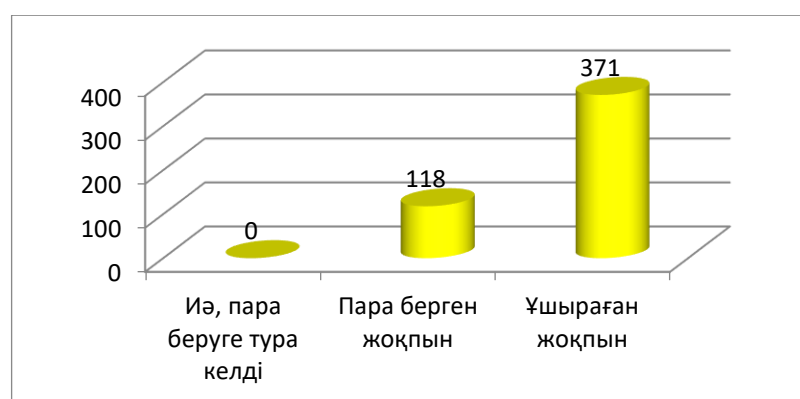
7. Сіздің ойыңызша колледжде сыбайластық жемқорлықтың болуының негізгі себептеріне не жатады? (Бірнеше нұсқалар мүмкін).

Төмен жалақы	198
Өзіндік бақылаудың болмауы	36
Оқытушылардың әрекеттеріне, табыстары мен шығындарына жеткіліксіз қатаң бақылау.	8
Студенттердің немқұрайлығынан.	247

8. Егер Сізге сыбайластық жемқорлық жағдайына ұшырауыңызға тура келсе, Сізге пара беруге тура келді ме әлде парасыз құтылдыңыз ба?

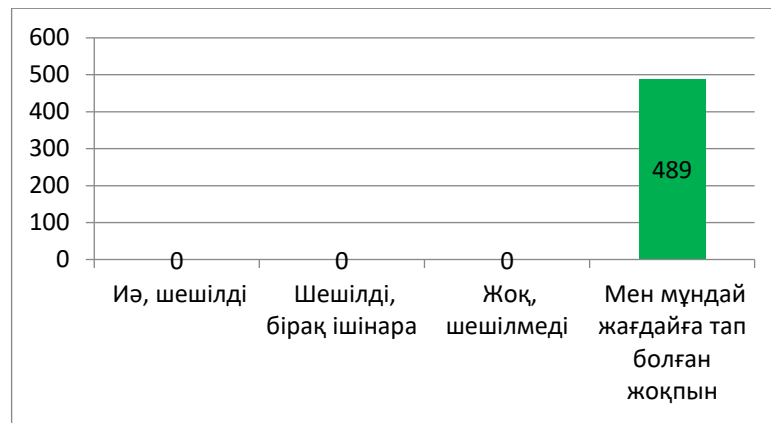
1. Иә, пара беруге тура келді- 0
2. Пара берген жоқпын- 118
3. Ұшыраған жоқпын- 371

9. Оқытушыға пара беруден бас тартқаннан кейін сіздің мәселеніз шешілді ме?

Иә, шешілді	0
Шешілді, бірақ ішінара	0
Жоқ, шешілмеді	0
Мен мұндай жағдайға тап болған жоқпын	489

10. Бұл жағдайдың бастаушысы кім болды?

Мен өзім	0
Оқытушы	0
Қызметкер	0
Мен мұндай жағдайға тап болған жоқпын	489

7. (I-курс студенттердің жаңа өмір жағдайларына бейімделуі) тақырыбында кеңес беру, ата-анамен бала арасындағы қарым-қатынасты анықтау мақсатында.

«Сіз қандай ата-анасыз?» әдістемесі. Ата-аналар чатына видеороліктер жіберілді.

https://www.instagram.com/tv/CFMlk_BDx82/?igshid=16g9316q0d0oj

«Баланың сабаққа деген мотивациясын қалай көтеруге болады?»

- Баланымен білім алудың маңыздылығын талқылаңыз. Бұл өте маңызды.
- Баланың күнделікті оқуда не түсінгенін сұрап тұрыңыз. Баланың оқу күні туралы ештенені бүклей айтатынына көз жеткізіңіз.
- Баламен бірге отырып, оның қандай да бір жетістіктерге қол жеткізе алатынын талқылаңыз. Қажет болса, оның қандай да бір жағымсыз іс-әрекеттеріне шектеу жасаңыз.
- Жақсы іс-әрекеттерін мақтаңыз. Тек қана жағымсыз әрекеттерін айта бермеңіз.
- Баланың мектепте үлгерімі нашар болса, оған қосымша көмек көрсетуге үйде дөңгелектеу мүмкін шақыртыңыз.
- Баланың алдына нақтылы мақсаттар қояына келмейсіңіз: қол жеткізу керек, білім алу керек, алға ұмтылу керек деген ұстаным ұстаныңыз.
- Мүмкіндігінше бала білім алудың нақтылы неге қажеттігін білу керек.Маған мұны білудің қажеті қанша?, өмірде оны қалай пайдаланамын?- деген сұраққа дайын болыңыз.
- Оқу үрдісі көзіндегі баланың нәтижелерін уақытылы қадағалап, ұстадармен байланыста отырыңыз.
- Баланы мадақтаудың әдісін ойлап табыңыз. Оған мотивация болатындай баланың нақтылы іс-әрекетін мақтаңыз.
- Баланыңа үнемі қолдау көрсетіп отырыңыз. Жақсы өз айтты, оның барлығына мүмкіндігі бар екені жайында кеңестер беріп отырыңыз.

Сенімділік серік болсын!

Аффирмация

Е Өзін-өзі сендіру, ойды бекітіп алға ұмтылысқа көмектесетін сөздер. Оларды балаға жиі айтқан сайын санада сенім пайда болады.

**БІЗ СІЗДЕРГЕ СЕНЕМІЗ!
БІЗ СІЗДЕРМЕН БІРГЕМІЗ!**

» Менің баламның болашағы жарқын!

» Мен оның қуанышына ортақпын!

» Менің балам жетістіктерге жетеді!

» Біздің айналымыда жақсы адамдар көп!

» Мен бәріне қол жеткіземін!

8. Студенттер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлқы бар студенттерді анықтау мақсатында колледждің педагог-психологтарымен бірлесе жұмыстар атқарылды. Сауалнама жүргізілді. Студенттің аты-жөні, тобы, курс

Ұсынылатын ұйғарымдар

(ұқыпты және мұқият болыңыз, нұсқаманы сақтаңыз)

1. Мен нұсқаманы мұқият тыңдадым және барлық сұрақтарға шынайы жауап беруге дайынмын.
2. Мен жұмыс істегенде көңілімді басқа нәрсеге тез аударамын, қиялшыл және ұмытшақ болып кетемін.
3. Мен мені қоршаған адамдарға қарағанда тез шаршаймын.
4. Кей кездері мен мақтанамын.
5. Жиі жағдайда менде көңіл - күйім көтеріңкі болып жүреді.
6. Мені көңілсіз ойлар жиі мазалайды.
7. Мен адамдармен қарым қатынаста болғанды ұнатамын.
8. Мен аяғымның және қолымның мұздайтынын немесе жансызданып қалғанын жиі сеземін.
9. Мен ренжігенім туралы ұмытып кетемін.
10. Кейбір кездері самайымның дүңкілдегенін және мойынымның аясындағы тамыр соғысын сезінемін.
11. Мен көңілді ортада көңіл көтергенді ұнатамын.
12. Менің отбасымда жүйкесі тозған адамдар бар.
13. Кей кездері мен өзім нашар білетін тақырыпта сенімді сөйлеуім мүмкін.
14. Кей уақытта мен өзімді қорғансыз сезінемін.
15. Менің көп жақсы достарым бар.
16. Менің басым жиі аурады.
17. Мен әрқашанда тез қозғаламын және белсендімін.

18. Егер мен отырған кезде тез тұра қалсам, менің көзім қарауытады және басым айналады.
19. Кей кездері мен проблемалардан қашу үшін ауруымды сылтауратамын.
20. Кей кездері мен тиым салынған тақырыптарға қызығушылық танытамын.
21. Менде жиі жағдайда жаман көңіл - күй болып тұрады.
22. Менің достарым менің жұмыскерлігіме және шаршамайтыныма таң қалады.
23. Мен сезімтал және тез қозатын адаммын.
24. Өмірдегі барлық мәселелерді шешуге болады.
25. Менде қалтырау ұстамалары болады.
26. Мен көңілді анекдоттарды және көңілді әңгімелерді айтқанды ұнатамын.
27. Уақыт өте келе менің үйден мүлдем кетіп қалғым келеді.
28. Мен жиі түкке тұрғысыз нәрселерге бола қобалжимын.
29. Мен өзімді ақтау үшін кей кездері өтірік айтамын.
30. Кей кездері мен аяқ астынан тер басып кетеді.
31. Мен өз уәдемді орындамайтын кездер болады.
32. Кей кезде мен өзімді ештеңеге жарамсыз сезінемін.
33. Маған менің кейбір таныстарым ұнамайды.
34. Менің жиі тәбетім болмайды.
35. Мен ең көңілсіз ортаның көңілін көтеру қолымнан келеді.
36. Менің отбасы мүшелерімнің кейбір әдеттері ашуландырады.
37. Мен бейтаныс адамдармен де сөйлесетін тақырып табамын.
38. Маған мені үнемі бір күш басып тұратын сияқты сезінемін және мен босаңси алмаймын.
39. Менің жиі өлгім келеді.
40. Мені басқалар көңілді және тез тіл табысқыш адам деп ойлайды.
41. Мен барлығын жүрегіме жақын қабылдаймын.
42. Менің кеуде тұсымда және ішімде жағымсыз сезімдер пайда болады.
43. Мен таныс адамдармен және бейтаныс адамдармен сөйлесе кетуге дайынмын.
44. Егер мен бірдеңеге қатты ашуланып немесе толғанып тұрсам, оны мен барлық тәнімен сезінемін.
45. Мен көп армандаймын, бірақ бұл жайлы ешкімге айтпаймын.
46. Кей кездері мен өте белсендімін, ал кей уақытта белсенділігім тым төмен.
47. Мен әркез шындықты айта бермеймін.
48. Бәстескенде мен нені болса да істеуге дайынмын.
49. Менің қатты уайымдайтыным соншалық, ол менің миымнан көпке дейін кетпей жүреді.
50. Мен өзімді жиі шаршаңқы және әлсіз сезінемін.
51. Мен басқалардың үстінен қалжыңдағанды ұнатамын.
52. Басқалардың сыны мен ескертулері менің жаныма батады.
53. Менің түсіме қорқынышты түстер жиі кіреді.
54. Мен өз сезімдеріме бостандық беруге және жақсы ортада көңіл көтеруге бармын.
55. Кей кездері еш себепсіз мен өзімді әлсіз сезінемін.
56. Менің жиі ұйқым қашады.
57. Кей кездері мен өсек айтамын.
58. Мен барлығына жеңіл қараймын.
59. Егер сәтсіздіктер менің өкшемнен басып жүрмесе мен жақсырақ өмір сүрер едім деп күн сайын ойлаймын.
60. Мен – өз өзіме сенімді адаммын.
61. Мені кінәлілік сезімі жиі мазалайды.
62. Мен тез жүремін.
63. Мен сәттілікке деген үмітім оңай үзілетін жағдайларға жиі тап боламын.
64. Менің басыма неше түрлі ойлар кіре беретіндіктен, менің ұйқым қашады.

65. Маған басқалар менің сыртымнан күлетін сияқты болып көрінеді.
66. Мен – уайымым жоқ адаммын.
67. Кей кездері менің ойыма кісіні ұялтатын ойлар келеді.
68. Менің жүрек қағысым жиілеп кететін жағдайлар жиі болады.
69. Кейде адамдардың арасында да мен өзімді жалғыз сезінемін.
70. Кей кездері мен көп сөйлеймін және маған өзімді тоқтату қиын.
71. Мен мені түсінетін, сергітетін, жұбататын достарды үнемі қажет етіп тұрамын.
72. Кей кездері мен өз күшіме сенбегендіктен бастаған ісімнен бас тартамын.
73. Олар басқа адамдарға солай әсер етпесе де, мені жарық шам, жарқын түстер қатты шу ашуландыратын кезеңдер болып тұрады.
74. Менің жаман әдеттерім бар.

Студенттерге берілген сауалнама 13 - 18 жас аралығындағы жасөспірімдердегі суицидалдық қауіпті нұсқамаларды анықтау үшін арналған. Сауалнама невротикалық және күйзелістік жағдайларды анықтауға, сондай - ақ тез тіл табысқыштық деңгейін анықтауға арналған. Сауалнамадағы шкалалардың жалпы саны – 4, сауалнама ұйғарымдарының саны – 74.

1 шкала “И” – шынайылық шкаласы. Нәтижелердің дұрыстығын анықтайды.

8 – 10 ұпай жауаптар шынайылығының жоғарғы деңгейін білдіреді;

4 – 7 ұпай – орташа деңгей;

0 – 3 ұпай жауаптардың шынайылығының төмен деңгейін білдіреді, тек қана әлеуметтік қолдауға бағытталған бағдарлаулар зерттеу нәтижелілігін төмендетеді.

2 шкала “Д” – күйзелістік шкаласы. Күйзелістік жағдайға деген бейімділік деңгейін анықтайды.

17 – 21 ұпай – жоғарғы баға, бұл белгілер оның эмоцияналдық жағдайына, қоршаған әлеуметтік ортаға, өзіне деген көзқарасына, мінез - құлқына сай келеді.

8 – 16 орта деңгей,

1 – 7 ұпай – күйзелістіктің төмен деңгейі.

3 шкала “Н” – невротизациялықтың шкаласы. Невротизациялықтың деңгейін анықтайды.

17 – 21 ұпай – жоғарғы баға, эмоциялық тұрақсыздықтан, мазасыздықтан көрінетін невротикалық белгілерге сай келуі мүмкін.

4 шкала “О” – тез тіл табысып кетушіліктің шкаласы. Тез тіл табысып кетушіліктің деңгейін анықтайды.

17 - 21 ұпай – тез тіл табысып кетушіліктің жоғарғы деңгейі;

8 – 16 ұпай – орташа деңгей;

1 – 7 ұпай – төменгі деңгей. Тез тіл табысып кетушіліктің төмен деңгейі

Невротизацияның және күйзелістіктің жоғарғы көрсеткіштерімен бірігуі зерттелушінің «пассивті түрде өлімге келісім беруіне» дәрежесіне дейін апаратын қауіпті суицидалды нұсқаны білдіреді.

Шкалалар бойынша ұпайларды санайтын кілт

“И” шкаласы. Жауаптар “қосу”: 4, 13, 20, 29, 31, 33, 47, 57, 67, 74.

“Д” шкаласы. Жауаптар “қосу”: 2, 6, 12, 14, 19, 21, 27, 28, 32, 36, 39, 41, 45, 49, 52, 55, 59, 63, 65, 69, 72.

“Н” шкаласы. Жауаптар “қосу”: 3, 8, 10, 16, 18, 23, 25, 30, 34, 38, 42, 44, 46, 50, 53, 56, 61, 64, 68, 71, 73.

“О” шкаласы. Жауаптар “қосу”: 5, 7, 9, 11, 15, 17, 22, 24, 26, 35, 37, 40, 43, 48, 51, 54, 58, 60, 62, 66, 70.

Қатысқан студенттер саны: **350**

И шкаласы бойынша : 8 -10 ұпай арылығында – **67** студент
4 - 7 ұпай аралығында – **172** студент
0 - 3 ұпай аралығында – **111** студент

Д шкаласы бойынша : 17 - 21 ұпай арылығында – **280** студент
8 - 16 ұпай аралығында – **42** студент
1 - 7 ұпай аралығында – **28** студент

Н шкаласы бойынша : 17 – 21 ұпай арылығында – **35** студент

О шкаласы бойынша : 17 - 21 ұпай арылығында – **125** студент
8 -16 ұпай аралығында – **146** студент
1-7 ұпай аралығында – **79** студент

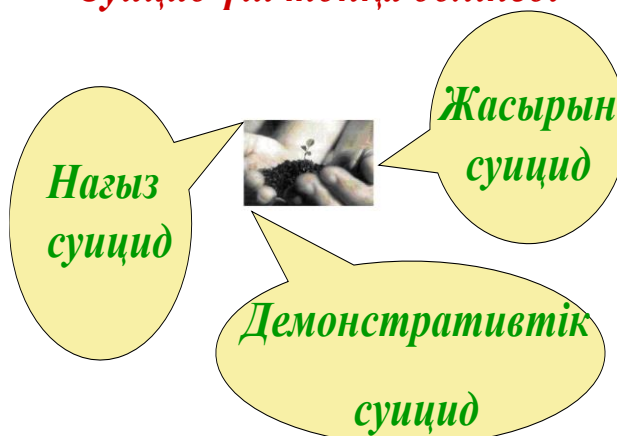
Суицид дегеніміз кім?

“Суицид” латын тілінен алынған “өзін-өзі өлтіру, өзіне қол салу” деген мағынаны білдіреді

Тағы бір синонимдік мағынасы **қасақана өз өмірін кию**

Суицид үш топқа бөлінеді

Алдын алу шаралары

1. Диагностика жүргізу
2. Жеке әңгіме
3. Сынып жетекшісі мен байланыста болу
4. Ата-анасымен жұмыс
5. Түзету жұмыстары

